

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 5 listopada 2010 r.

**Pan
Andrzej Hamrol
Naczelnik
II Urzędu Skarbowego
w Katowicach**

LKA-4101-22-02/2010/P/10/023

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej w dalszej treści *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Drugim Urzędzie Skarbowym w Katowicach, (zwanym dalej *Urzędem*) w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej podatkiem od gier, w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 października 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 12 października 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Naczelnikowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w zakresie spraw objętych kontrolą, pomimo stwierdzonego uchybienia.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

1. Pozytywnie oceniono następujące działania Urzędu:

- a) W okresie 2007-31 października 2009 r. z tytułu podatku od gier zrealizowano dochody budżetowe na kwotę łączną 170.429,6 tys. zł, w tym 135.955,6 tys. zł z tytułu podatku zryczałtowanego. Od osób wchodzących do kasyna w tym okresie pobrano 147,9 tys. zł. Dochody realizowano dobrowolnie i terminowo, zatem na dzień 30 września 2009 r. nie wystąpiły zaległości podatkowe w tym zakresie.

¹ Dz. U. z 2007 r., nr 231, poz. 1701 ze zm.

Wg stanu na dzień 30 września 2009 r., 32 podmioty, w tym dwa prowadzące kasyna gry i dwa prowadzące salony gier na automatach oraz 28 urządzających gry na automatach o niskich wygranych, w Urzędzie dokonywały rozliczeń z tytułu podatku od gier. W powyższym okresie nie było podatników urządzających zakłady wzajemne.

- b) Na podstawie badania 80 deklaracji podatku od gier POG-R i POG-3A, na łączną kwotę 40.761,0 tys. zł, złożonych przez 8 podatników, w tym 4 podatników zryczałtowanego podatku, eksploatujących największą liczbę automatów stwierdzono m.in., że:
- deklaracje te na bieżąco wprowadzano do systemu POLTAX i rejestrowano na kartach kontowych podatników,
 - monitorowano terminowość i nie stwierdzono przypadków ujawniania opóźnień składania przez podatników deklaracji, w związku z czym nie wystąpiły przesłanki do przeprowadzenia czynności sprawdzających i kontrolnych w toku gromadzenia deklaracji,
 - pomiędzy datą wpływu deklaracji do kancelarii Urzędu, a datą wprowadzenia jej do modułu wymiaru upływało od 1 do 12 dni. Natomiast pomiędzy datą wprowadzenia deklaracji do wymiaru, a datą jej zatwierdzenia w księgach rachunkowych Urzędu upływało od 0 do 13 dni. Umożliwiło to terminowe sporządzanie sprawozdań z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27, bowiem skontrolowane deklaracje wprowadzano i zatwierdzano w systemie informatycznym przed zamknięciem okresów sprawozdawczych.
- c) Na rzecz podatników, rozliczających w Urzędzie podatek od gier oraz zryczałtowany podatek od gier, nie wydano w okresie objętym kontrolą decyzji dotyczących ulg podatkowych, w tym: decyzji umarzających w całości lub części zaległości podatkowych, opłat prolongacyjnych, decyzji ratalnych lub o odroczeniu terminu płatności.
- d) Urząd na bieżąco monitorował terminowość dokonywania wpłat podatku od gier i nie wystąpiły zaległości z tego tytułu na koniec 2008 r. ani na dzień 31 października 2009 r. NIK zwraca jednak uwagę, że mimo wystawienia tytułów egzekucyjnych i prowadzonej egzekucji (przez Urząd Skarbowy w Aleksandrowie Kujawskim) zaległość z 1993 r. na kwotę 69,0 tys. zł, wykazana na koniec 2007 r., uległa przedawnieniu i została odpisana w 2008 r.

- e) W związku z wejściem w życie z dniem 31 października 2009 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej² Urząd rzetelnie i terminowo przekazał organom Służby Celnej sprawy oraz dokumentację z zakresu podatku od gier, w tym m.in. liczbę podatników rozliczających ten podatek, kwoty podatku wpłacone od 1 stycznia 2004 r. oraz karty kontowe podatników.
2. W okresie objętym kontrolą Urząd nie podejmował działań w zakresie kontroli prawidłowości rozliczania się z podatku od gier przez podatników do tego zobowiązanych. Nieprzeprowadzanie kontroli w tym zakresie Naczelnik Urzędu uzasadniał brakiem wpływu wniosków o kontrolę. Ponadto w swoich wyjaśnieniach Naczelnik stwierdził, że art. 48 ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych³ przewidywał, iż nadzór i kontrolę – także podatkową – nad działalnością podmiotów zarządzających i prowadzących gry losowe, zakłady wzajemne lub gry na automatach – sprawował minister właściwy do spraw finansów publicznych, mogący przekazać w drodze rozporządzenia zakres swoich uprawnień dyrektorom izb skarbowych lub naczelnikom urzędów skarbowych oraz, że rozporządzeniem z dnia 28 sierpnia 2003 r. Minister Finansów upoważnił dyrektorów izb skarbowych do wykonania niektórych czynności w zakresie gier i zakładów wzajemnych⁴, w tym do sprawowania nadzoru i kontroli nad działalnością podmiotów zarządzających i prowadzących gry.
- W ocenie NIK powyższe przepisy nie zdejmowały z urzędów skarbowych obowiązku kontroli podatkowej podmiotów rozliczających podatek od gier, określonego w art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa⁵. Obowiązek ten został także określony w *Zadaniach dla Dyrektorów Izb Skarbowych i Naczelników Urzędów Skarbowych w zakresie realizacji polityki finansowej państwa oraz wytycznych do ich realizacji* na lata 2008 - 2009, opracowanych przez Departament Administracji Publicznej Ministerstwa Finansów, gdzie w części I.6. (*Podatek od gier i zakładów wzajemnych*) pkt 2 podano, że „Urzędy skarbowe są zobowiązane do: a) kontroli prawidłowości i terminowości rozliczania się z podatku od gier przez podatników tego podatku; (...)”.

Biorąc pod uwagę powyższe uregulowania należy stwierdzić, że Urząd realizował jedynie zadania związane z kontrolą terminowości rozliczania się podatników z przedmiotowego podatku. Nie przeprowadzano natomiast kontroli prawidłowości

² Dz. U. Nr 168, poz. 1323 ze zm.

³ Dz. U. z 2004 r. Nr 4 poz. 27 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 152, poz. 1486

⁵ Dz. U. z 2005 r. Nr 8 poz. 60 ze zm.

rozliczania zobowiązań, w tym prawidłowości ustalania podstawy opodatkowania, poprzestając jedynie na deklarowanych przez podatników kwotach podatku. Od dnia 31 października 2009 r., w związku ze zmianą przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych, nadzór i kontrolę podmiotów w zakresie działalności określonej w tej ustawie prowadzi Służba Celna.

Należy dodać, że w okresie objętym kontrolą poborem podatku od gier i opłat oraz kontrolą rynku gier w Urzędzie zajmowała się jedna osoba, wykonująca również inne czynności dotyczące obsługi deklaracji podatkowych z tytułu podatku od towarów i usług. W związku z rozwojem rynku gier (wzrost liczby podatników, punktów prowadzenia gier i zakładów wzajemnych) nie zmieniała się liczba pracowników Urzędu obsługujących zadania w tym zakresie.

3. W toku kontroli stwierdzono, że Urząd otrzymał materiały z Urzędu Celnego w Katowicach dotyczące podejrzenia popełnienia czynu zabronionego, polegającego na niepoinformowaniu Naczelnika Urzędu Celnego w Katowicach o wstawieniu 3 automatów do gier o niskich wygranych przed ich uruchomieniem, co stanowiło naruszenie przepisu art. 142 ustawy o grach hazardowych, jednak z uwagi na wątpliwości, co do spójności przepisów ustawy o grach hazardowych z przepisami art. 53 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy⁶ nie wszczął postępowania w sprawie o wykroczenie skarbowe. Z przedłożonej w toku kontroli dokumentacji wynika, że Izba Skarbowa w Katowicach zwróciła się do Ministerstwa Finansów o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, jednak do czasu zakończenia kontroli Urząd nie uzyskał opinii z Ministerstwa Finansów.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Naczelnikowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

⁶ Dz. U. z 2007 r. Nr 111 poz. 765 ze zm.